

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **E. Č.**, zastoupená Mgr. Martinem Vovsíkem, advokátem se sídlem Malá 6, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o žalobě pro rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2014, č. j. KUJI 500/2014, sp. zn. OOSČ 793/2013 OOSC/263, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 4. 2015, č. j. 22 A 12/2014 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dle zjištění Městského úřadu Velké Meziříčí (dále jen správní orgán prvního stupně) řídila žalobkyně dne 4. 8. 2013 osobní automobil na dálnici D-1, v úseku od 118. do 156. km, aniž by byla připoutána bezpečnostním pásem. Po prvotní nespolupráci s policejní hlídkou se podrobila vyšetření k zjištění, zda není ovlivněna návykovou látkou. Přístroj DrugWipe 5 reagoval na látku Cannabis a Amphetamin/Methamphetamin, proto byla žalobkyně vyzvána k podrobení se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu, čemuž nejprve chtěla vyhovět, avšak později odmítla. Tímto jednáním porušila § 4 písm. b), § 5 odst. 1 písm. g) a § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen zákon o silničním provozu), čímž spáchala přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d), písm. k) a písm. f) bod 5 tohoto zákona. Správní orgán prvního stupně proto vydal dne 30. 9. 2013 rozhodnutí č. j. DOP/27133/2013/4544/2013-juran, jímž žalobkyni uložil pokutu ve výši 28.000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Na základě odvolání žalobkyně žalovaný změnil rozhodnutí tak, že z výroku vypustil slova „§ 125c odst. 1 písm. f) bod 5“, ve zbytku rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí o odvolání podala žalobkyně ke Krajskému soudu v Brně žalobu. Namítala, že ve výrokové části rozhodnutí žalovaného absentuje jakékoliv rozhodnutí o odvolání žalobkyně ve smyslu § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen s. ř.). Poukázala také na neúplně zjištěný stav věci. I když se k projednání přestupku nedostavila, správní orgán neměl ukončit dokazování, měl ji naopak vyzvat k předložení lékařských zpráv, případně si tyto zprávy vyžádat. Dále vyslovila výhrady ke způsobu provedení orientačního vyšetření. Pozitivní výsledek nelze prokazovat toliko fotografií použitého přístroje, musí být proveden přístroj samotný. Tvrdila, že zaznamenané návykové látky v těle objektivně neměla.

[3] Krajský soud neshledal žalobu důvodnou. Podmínky pro projednání přestupku bez účasti žalobkyně byly splněny. Posouzení náležitostí omluvy podléhá správnímu uvážení, jehož meze v dané věci správní orgán nepřekročil. Důkazním řízením bylo prokázáno, že byly naplněny znaky přestupku dle § 125c odst. 1 a § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, oprávněnost a zákonnost výzvy policejní hlídky k odbornému lékařskému vyšetření nelze v tomto konkrétním případě jakkoliv zpochybňovat. Dodatečně předložené vyšetření, které si žalobkyně zajistila sama ve dnech 5. 8. a 8. 8. 2013, je právně irelevantní. Žalobkyně nebyla stíhána pro přestupek, kterého by se měla dopustit v souvislosti s řízením motorového vozidla pod vlivem návykové látky, nýbrž pro přestupek v souvislosti s odmítnutím podrobit se lékařskému vyšetření. Ani tvrzené formální nedostatky výroku rozhodnutí žalovaného soud neshledal. Žalovaný zcela v souladu s právními předpisy provedl částečnou změnu výroku napadeného rozhodnutí, ve zbytku jej potvrdil.

II.

Kasační stížnost

[4] Žalobkyně (dále též stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost namítajíc jeho nezákonnost a vady řízení před krajským soudem, tedy důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.). Navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu k dalšímu řízení.

[5] Dle stěžovatelky správní orgán při jednání nezjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, proto měl poté doplnit dokazování, zejm. žalobkyni vyzvat k předložení lékařských zpráv či si je sám vyžádat. V době řízení vozidla stěžovatelka pod vlivem drog nebyla, což je exaktně prokázáno právě lékařskými zprávami, které do spisu založila spolu s odvoláním. Pakliže orientační test nesprávně vykázal pozitivitu, měly správní orgány zvýšeně dbát na prověření a prokázání způsobu provedení tohoto testu. Pozitivní výsledek

testu navíc nelze ve správním řízení prokazovat toliko na fotografii, nýbrž k důkazu musí být proveden přístroj samotný. Zasahující policisté měli být vyslechnuti ohledně způsobu provádění vyšetření, manipulaci s přístrojem atd.

[6] Policisté mohou učinit výzvu k podrobení se lékařskému vyšetření pouze v opodstatněném případě. Pakliže byl proveden pozitivní orientační test, je jeho výsledek důvodem pro učinění výzvy k lékařskému vyšetření. Tímto důvodem pak nemohlo být nestandardní chování žalobkyně, jak nesprávně uvádí krajský soud. Je nepřipustné, aby se zákonné důvody pro učinění výzvy kumulovaly. Není možné, aby bylo dovozováno, že pokud byl orientační test proveden nezákonně, tak tento předpoklad pro učinění výzvy se nahrazuje jiným předpokladem, a to tím, že se dotyčná osoba chová nestandardně. S touto právní argumentací se krajský soud nevypořádal a přijal nesprávný závěr, že výzva mohla být učiněna již na základě nestandardního chování žalobkyně.

[7] Je také otázkou, zda vůbec stěžovatelka právně relevantním způsobem odmítla podrobit se lékařskému vyšetření. Pokud tak skutečně učinila, není jasné, proč byla dlouhou dobu držena na policejní služebně. Je nepřipustné, aby bylo stanovisko k lékařskému vyšetření vyžadováno, resp. zjišťováno po dobu několika hodin.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na vyjádření k žalobě s tím, že považuje napadený rozsudek za zákonný a věcně správný.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom, že by napadený rozsudek trpěl vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro její zdraví. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu stanoví právě povinnost řidiče podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem.

[12] Stěžovatelka namítá, že správní orgán nesprávně zjistil skutkový stav. Měl si vyžádat lékařské zprávy, které stěžovatelka opatřila ve dnech následujících po policejním zásahu.

[13] Správní orgán vycházel z výpovědí zasahujících policistů a z fotografií přístroje DrugWipe5+, který byl u stěžovatelky použit k provedení orientační zkoušky. Z fotografie přístroje je patrné, že identifikoval látky Cannabis a Amphetamin/Methamphetamin. Ostatně stěžovatelka pozitivní výsledky nerozporuje, pouze tvrdí, že musely být vyvolány zdrojem nacházejícím se mimo ni. Na základě tohoto výsledku učinili policisté výzvu, aby se stěžovatelka podrobila lékařskému vyšetření, zda je pod vlivem těchto návykových látek, resp. v jakém množství se tyto látky v jejím těle nachází. Stěžovatelka se však vyšetření odmítla podrobit, čímž naplnila výše popsanou skutkovou podstatu přestupku, za nějž byla následně potrestána.

[14] Jak tedy správně uvedl již krajský soud, lékařské zprávy, které si stěžovatelka sama opatřila ve dnech následujících po policejní kontrole, jsou z hlediska její odpovědnosti za přestupek irelevantní. Stěžovatelka se jimi totiž snaží prokázat, že se v jejím těle detekované návykové látky nenacházely. Přestupek, za nějž je trestána, však nespočívá v tom, zda řídila či neřídila pod vlivem návykové látky, ale v tom, že se odmítla podrobit lékařskému vyšetření, k němuž byla zasahujícími policisty vyzvána. Toto jednání nelze zhojit dodatečným předložením lékařských zpráv z období po policejní kontrole.

[15] V tomto ohledu Nejvyšší správní soud připomíná závěry rozsudku ze dne 16. 2. 2005, čj. A 6/2003 – 44, č. 1038/2007 Sb. NSS: *„Dokazování ve správním řízení nestojí na legální teorii důkazní, která by předepisovala správním orgánům, jakou váhu kterým důkazům mají přikládat, jakého důkazu je k prokázání té či oné skutečnosti zapotřebí, nebo jaký počet důkazů je nezbytný k prokázání skutečnosti, která je předmětem dokazování. Dokazování i ve správním řízení ovládá zásada volného hodnocení důkazů.“*

[16] Zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný soubor dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru. Existuje-li pochybnost (tj. ne zcela nepravděpodobná možnost), že skutkový stav naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl spáchán přestupek (zásada *in dubio pro reo*) (srov. k tomu usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68, bod 18).

[17] Žalovaný v nyní projednávané věci těmito požadavkům dostál, aniž by u něj vznikla pochybnost o tom, že stěžovatelka příslušný přestupek spáchala. Jeho závěry při soudním přezkumu potvrdil i krajský soud. Ani Nejvyšší správní soud neshledává na správním orgánem provedeném dokazování nedostatky.

[18] Další kasační námitkou stěžovatelka zpochybňuje opodstatněnost výzvy policistů, aby se podrobila lékařskému vyšetření. Tato výzva může být dle stěžovatelky učiněna pouze v případě, že je provedena pozitivní orientační zkouška (přičemž uvádí, že aby toto bylo prokázáno, měl být ve správním řízení proveden přístroj samotný, nikoliv jen jeho fotografie), nebo v případě nestandardního chování kontrolované osoby. Dle stěžovatelky je nepřipustné, aby se tyto důvody kumulovaly.

[19] Obdobnou otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009 – 65 a dovodil, že „ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve spojení s § 16 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, již striktně neváže povinnost řidiče podrobit se lékařskému vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem, na pozitivní výsledek předchozí dechové zkoušky. Rozhodující podle této právní úpravy je výzva policisty nebo strážníka obecní policie k podstoupení lékařského vyšetření. Taková výzva ovšem může být opodstatněná pouze v případě, kdy na základě orientační dechové zkoušky či na základě jiných indicií vznikne důvodné podezření, že kontrolovaná osoba řídí vozidlo pod vlivem alkoholu. Neuposlechnutím takové opodstatněné výzvy se řidič dopouští přestupku dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.“

[20] Tento závěr lze vztáhnout i na výzvu učiněnou dle § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu, tedy na nyní projednávanou věc. Opodstatněnost výzvy policisty k podrobení se lékařskému vyšetření tedy může vyplývat nejen z předchozí pozitivní orientační zkoušky, ale i z jiných indicií, např. neobvyklého chování kontrolované osoby. Nelze potom přisvědčit tvrzení stěžovatelky, že je nepřípustné tyto důvody kumulovat. Naopak, v praxi si lze velmi snadno představit situaci, kdy bude provedena orientační zkouška s pozitivním výsledkem a zároveň bude zasahujícími policisty uvedeno, že se dotyčná osoba chovala nestandardně a vyvolávala dojem, že je pod vlivem návykových látek. Bylo by absurdní, aby pro takovou kumulaci důvodů neměla být výzva vůbec učiněna.

[21] Nejvyšší správní soud se poté neztotožňuje ani se závěrem stěžovatelky, že měl být v rámci správního řízení proveden důkaz přístrojem samotným, nikoliv pouze jeho fotografií. Pozitivní výsledek z něj zjištěný byl pouze jedním z důvodů, proč byla stěžovatelka vyzvána k podrobení se lékařskému vyšetření. Přestupek, za nějž je trestána, je potom skutečnost, že se mu podrobit odmítla. Správní orgán v dané věci považoval za dostačující provést důkaz právě fotografiemi přístroje a výslechy policistů, což je zcela v souladu s výše rozvedenými požadavky kladenými na jeho dokazování. Ani tato námitka stěžovatelky není důvodná.

[22] Poslední námitkou stěžovatelka polemizuje s tím, zda vůbec právně relevantním způsobem odmítla podrobit se lékařskému vyšetření. Není podle ní jasné, proč byla v takovém případě několik hodin držena na policejní služebně.

[23] Tato námitka nebyla v řízení před krajským soudem vznesena, ačkoliv tak stěžovatelka učinit mohla. Nejvyšší správní soud se jí proto v souladu s § 104 odst. 4) s. ř. s. nezabýval. V řízení o kasační stížnosti lze totiž přezkoumat pouze zákonnost závěrů krajských soudů k jednotlivým skutkovým a právním otázkám, které jim byly v žalobách predestřeny, jak bylo ostatně již v minulosti mnohokrát judikováno, např. v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155. Vyloučením této námitky z řízení o kasační stížnosti se však Nejvyšší správní soud nevyjadřuje k její relevanci v případě, že by byla uplatněna včas.

[24] Nejvyšší správní soud tedy neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[25] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2015

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu